

Л.Ю. Філіпова (ВП НУБіП України «НДП стандартизації і технологій екобезпечної та органічної продукції», Одеса)

А.А. Крохальова (ВП НУБіП України «НДП стандартизації і технологій екобезпечної та органічної продукції», Одеса)

Н.А. Ракулєнко (ВП НУБіП України «НДП стандартизації і технологій екобезпечної та органічної продукції», Одеса)

Т.Г. Опаренюк (ВП НУБіП України «НДП стандартизації і технологій екобезпечної та органічної продукції», Одеса)

НОРМАТИВНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОРГАНІЧНОГО ВИРОБНИЦТВА В УКРАЇНІ

Для розвитку органічного сектора в Україні важливим напрямком діяльності є інформування представників громадськості, сільськогосподарських, переробних підприємств, органів державної влади, що беруть участь у створенні національної системи стандартизації та сертифікації у сфері органічного виробництва, про діючі системи національних та міжнародних стандартів у цій сфері.

Повільний розвиток органічного виробництва в нашій країні, за певних позитивних рішень порівняно з попередніми роками, пов'язаний з незавершеністю створення законодавчої та нормативно-правової бази, яка б чітко окреслила державну політику у сфері органічного виробництва, створила умови для законодавчого визнання та захисту виробників цієї групи продуктів, формування національної системи сертифікації, затвердження правил та стандартів, що стосуються переробки органічної продукції, системи державної підтримки та стимулювання розвитку виробництва органічних продуктів харчування. Крім того, переважає експорт і як наслідок, нерозвиненість внутрішнього ринку та споживання сертифікованої органічної продукції та органічних продуктів харчування.

Незважаючи на гострі проблеми, розвиток органічного сектору в Україні є дуже перспективним. Органічне сільське господарство має великий потенціал для покращення економічного та екологічного стану.

Розвиток внутрішнього ринку потребує розроблення національної системи гарантій органічної продукції для захисту українських споживачів. Крім того, має бути створена Національна система сертифікації виробництва органічних продуктів згідно чинного законодавства та збільшено експорт органічної продукції.

Господарства, які займаються експортом органічної продукції інспектуються переважно іноземними сертифікаційними органами, які діють на ринку в Україні (Контрол Юніон Україна, що є представником Голландської сертифікованої компанії Skal

International, Instituto Mediterraneo Di Certificazione s.r.l. (IMC), Італія, Biokontroll Hungaria Kht. Угорщина, BIOS S.r.l., Італія, Bioland e.V., Німеччина тощо.

Процедура сертифікації здійснюється відповідно до стандартів ринків експорту (стандарти Європейського Союзу – Постанови Ради Європейського Союзу № 834/2007 та № 889/2008 щодо органічного виробництва).

За проведеними нами дослідженнями в Україні у сфері органічного виробництва діє система міжнародних стандартів: базові стандарти IFOAM Міжнародної федерації руху за органічне сільське господарство, стандарт Кодекс Аліментаріус Міжнародної організації з питань сільського господарства та продовольства FAO при ООН, стандарти Європейського Союзу (Постанови Ради Європейського Союзу № 834/2007 та № 889/2008 щодо органічного виробництва), США, Японії, Румунії, Республіки Молдова, а також приватні стандарти Федерації органічного руху України, міжнародної Асоціації учасників органічного виробництва «Біолан-Україна», розробленими на основі стандартів «Bio-Suisse» (Швейцарія).

В рамках проведення науково-дослідної роботи з формування бази даних щодо нормативного забезпечення зон органічного виробництва визначено вимоги до виробництва органічних продуктів, які включено у нормативну документацію, розроблену інститутом для дитячого харчування – пюре та соки фруктової, овочеві – більш ніж 100 найменувань, (Одеський завод дитячого харчування, Одеська обл.), фруктової концентрованої соки, натуральні фруктової, фруктово-овочеві соки та пюре – більш ніж 60 найменувань, (ТОВ «Яблуневий Дар», Львівська обл.), фруктової та овочеві суміші (смузі), соки та пюре у тому числі напівфабрикати – більш ніж 50 найменувань (ТОВ «Виробничо-торговельне підприємство з іноземними інвестиціями «Продагросервіс», Херсонська обл.), наповнювачі концентрованої з фруктів та овочів – більш ніж 30 найменувань (ФОП Чауш В.В., Тернопільська обл.), соки натуральні з ягід – більш ніж 40 найменувань (ТОВ «Свято-Іоаннівські сади», Київська обл.), які сертифіковані Міжнародними сертифікаційними органами та мають відповідні сертифікати на виробництво органічної продукції.

Таким чином відповідно з вимогами Технічного регламенту з екологічного маркування нами формується нормативна база для органічного виробництва відповідних груп продукції.

В рамках створення національної системи стандартизації та сертифікації органічної продукції інститут розробляє проекти національного стандарту галузевого призначення СОУ та типову технологічну інструкцію, вимоги яких поширюються на сферу виробництва харчових органічних продуктів та гармонізовані з європейськими принципами ведення органічного господарювання.